

Fikret Bila

Belge olayından çıkan dersler

“AKP’yi ve Gülen’i bitirme planı” adıyla kamuoyuna sunulan “belge” nedeniyle günlerdir yürütölen tartışmalar, yapılan temaslar önemli derslerle doluydu. Hem siyasilerin hem askerlerin hem de basının dikkatle okuması gereken bu dersleri şöyle özetleyebiliriz:

Kriz yönetimi

1- Türkiye siyaset-asker ilişkileri hâlâ kırılğan bir yapıya sahip. Güven sorunu tam aşılabilmiş değil. Bu ilişkinin provokasyonlara karşı daha dikkatli korunması gerekiyor. Sivil otoritenin de askeri otoritenin de üçüncü güç merkezlerinin oyununa gelmemeleri büyük önem taşıyor.

2- Artık “tehdit” ve “kriz” üzerinden puan toplama çabalarına halk prim vermiyor. İnanırcı bulmuyor. Gerçek ortaya çıkmadan, yayınlara sarılıp “tehdit” altındayız politikasının geride bırakılması gerekiyor.

3- Ünlü belgenin yarattığı “kriz” havası, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ’la görüşmesinden sonra söndü. Bu görüşme daha önce yapılsaydı, kriz havası hiç doğmayabilirdi. O kadar ki, Başbakan Erdoğan’ın söylemi Org. Başbuğ’la görüştüktan sonra değiştı. Başbakan, AB elçilerine de bir darbe olasılığı bulunmadığı güvencesi sayılacak bir konuşma yaptı. Bu da bu tür haberler ve söylentiler karşısında Başbakan’la Genelkurmay Başkanı’nın doğrudan görüşmesinin önemini ortaya koydu. Bu olanak varken, krizi körükleyecek söylem ve tavırlardan kaçınılması gerektiği ortaya çıktı.

Krizi körükleme çabası

4- TSK’yı hedef alarak yayın yapan gazetelerin, gerçeği araştırmak yerine, ortalığı karıştırmak istedikleri de belli oldu. TSK bir süredir bu tür yayın organlarının tek hedefi ve konusu. Bu, TSK kadar siyasi iktidarın da üzerinde durması gereken bir durum. Kriz oyununa gelmemek için TSK kadar siyasi iktidar da dikkatli olmalı. Kriz yaratmaya ve körüklemeye dönük çabalara prim vermemeli veya üzerinden siyaset yapmamalı.

Org. Başbuğ rahat

5- Genelkurmay Başkanı Org. İlker Başbuğ’un her fırsatta dile getirdiği demokrasiye, Anayasa’ya ve hukukun üstünlüğüne bağlılık sözlerinin TSK’nın yaklaşımını ve konumunu ifade ettiği unutulmamalı. Org. Başbuğ’un sözlerine itibar edilmeli. Genelkurmay Başkanı’nın “Aksini düşünenler TSK’da barınmaz” ifadesi de ciddi bir taahhüt olarak algılanmalı. Org. Başbuğ’un son belgeyle ilgili olarak kendinden emin ve rahat biçimde yargıyı harekete geçirmesinin önemi kavranmalı.

Belgelere dikkat

6- Özel bir misyonla hareket etmeyen gerçek amacı ve faaliyeti gazetecilik olan basın-yayın kuruluşlarının gördükleri her belgeyi peşinen gerçek kabul etmelerinin yanıltıcı olabileceği de unutulmamalı. Son günlerde ortalıkta gezen birçok önemli belgenin sahte olduğunun ortaya çıkması, belge enflasyonuna karşı basının da

dikkatli olması gerektiđini ortaya koydu.

Ortak tutum

7- Söz konusu belgenin ortaya çıkmasıyla birlikte başlayan tartışma süreci, Türkiye’de her kesimin demokrasi etrafında birleştiğini de gösterdi. Sadece Başbakan ve Genelkurmay Başkanı değil, bütün siyasi parti liderleri, sivil toplum kuruluşları ve basın bu konuda ortak bir tavır aldı.

Öcüyle korkutma

8- Genelkurmay Başkanı’nın açık güvence vermesine karşın hâlâ emir-komuta içinde darbe riski varmış gibi “Öcüye bak” kolaycılığı da terk edilmeli. Sadece bundan beslenen “kraldan fazla kralcı” yorumları da halk nezdinde inandırıcı olmaktan artık uzakta.

9Adalet, adil yargılanma, diğer insan hakları, hukukun üstünlüğü gibi kutsal değerler herkes ve her dava için geçerli olmalı. Bu değerler bakış “durum”a göre ve “kişi”ye göre değişmemeli.